

Predzadnji trenutki.

Na dan 27. tega meseca je sklican deželni zbor kranjski k zasedanju. Učiteljstvo čaka nestrpno, kaj ukrene deželni zbor v njegovo rešitev.

To nestrpno čakanje je popolnoma opravičeno, zakaj beda, ki je zavládala med učiteljstvom, je neznosna. Fizična moč vzgojiteljev naroda je popolnoma izčrpana. Med našimi vrstami gospoduje sedaj silno razburjenje, ki ga ni mogoče drugače umiriti nego z dostojno in pravično regulacijo učiteljskih plač. Prišli so predzadnji trenutki. Dolgoletno trpljenje in pomanjkanje je vzelo učiteljstvu njegovo mirnost in potrpežljivost. Svoje opravičene in v zakonu utemeljene zahteve je že jasno in odločno precizovalo tako v svojem časopisju kakor na javnih shodih. Prejelo je tudi zagotovilo odločujočih faktorjev, da se vendar že enkrat stori konec silnemu trpljenju, ki mori naš stan in naše familije ter preti uničiti šolstvo in učiteljstvo.

Naša dolžnost nam vелеva, da na vse to sedaj tik pred otvoritvijo deželnega zbora iznova opozarjamo poklicane ljudi. Nihče nam ne more očitati, da nismo vsestransko in temeljito, popolnoma odkrito in nepristransko označili svojega položaja. Nam ni nič do tega, da so naše odkrite izjave mnogoterim neprijetne: tiste stotine izmučenih ljudi, ki stoje za nami, govore po nas naši javnosti, da docela spozna bedno naše stanje, ki je tako neznosno in silno, kakor ni bilo še nikoli prej. Veseli nas pa, da so se obrnile skoro vse simpatije na našo stran. Toda s samimi simpatijami nam ni pomagano. Prišla je doba, ko je treba preiti od obljub do dejanj. Z vso resnostjo ponavljamo še enkrat, da je prišla doba, ko je treba preiti od obljub do dejanj!

V rokah imamo izjave našega učiteljstva, ki nam pričajo, da je učiteljstvo pripravljeno v svojem obupnem položaju poseči po najskrajnejših sredstvih, da ne pocepa od glada, nego da si pribori za svoje pošteno delo tudi pošteno plačilo. Tudi pohlevnosti in krotkosti učiteljstva bijejo predzadnji trenutki. Njegova kri je kipeče razburjena.

Ako ne pride sedaj deželni zbor do regulacije učiteljskih plač, potem se poprime učiteljstvo predzadnjega sredstva in to v najbližji bodočnosti. Kakšno in katero je to sredstvo, povemo potem, ko pride čas, ki bo zahteval težke žrtve. Ako še to predzadnje sredstvo ničesar ne izda, potem se mora poprijeti učiteljstvo poslednjega pripomočka, ki bomo govorili o njem, ko pride doba.

Več ne smemo in ne moremo povedati danes. Zavest imamo, da je naš položaj sedaj obrazložen na vse strani. Komur je do šolstva in učiteljstva, ne bopreslišal našega glasu, nego bo storil, kar je njegova dolžnost. Ako se to ne zgodi, potem naj pride, kar mora priti! Če bo trpela domovina, bodo krivi tisti, ki morajo skrbeti za njeno blaginjo. Govorili smo!

Vsem učiteljskim društvom!

Hranilnica in posojilnica Učiteljskega konvikta v Ljubljani je postala po sklepu c. in kr. deželne kot trgovinske sodnije registrovana zadruga z omejenim jamstvom. Zadruga je namenjena v prvi vrsti učnemu osebju vseh kategorij javnih in zasebnih šol. V nji naj bodo koncentrirane vse naše, četudi male denarne moči. Za učiteljstvo in zadrugo je pa največjega pomena, ako vsa učiteljska društva brez izjeme pristopijo kot deležniki k našemu denarnemu zavodu. En delež iznaša 50 K ter ima pravico do 5% dividende. Vabimo torej, da vsako društvo po svojih denarnih močeh prevzame primerno število deležev in da naloži svoj odvišni denar pri zadruzi kot hranilno vlogo. Sklepom načelstva dovoli zadruga vsem učiteljskim društvom, ki so deležniki, odprti kredit, tolikokrat po 100 K, kolikor deležev je društvo vplačalo. S tem kreditom more razpolagati vsako društvo v svojo lastno ali v korist svojih članov.

Učiteljska društva, naša natorna organizacija, bodo za drugi natorni zaupniki, do katerih naj se učiteljstvo zaupno obrača. S tem bo poslovanje olajšano zadruzi in posameznim članom društev bo prihranjenih mnogo potov in stroškov.

Za pristop k zadruzi zadostuje, kjer društvena pravila drugače ne določajo, pravičen odborov sklep.

Slavna društva se torej vljudno vabijo, da store tak sklep, ga naznanijo načelstvu zadruge in pošljejo vsoto prevzetih deležev. Opomnimo še, da je plačati enkrat za vselej pristojbine 2 K in za deležno knjižico 50 h. Društva, ki pristopijo, prosimo, da vpošljejo en izvod svojih pravil.

Hranilnica in posojilnica Učiteljskega konvikta v Ljubljani,
registrovana zadruga z omejenim jamstvom.

V Ljubljani, 15. septembra 1904.

Štef. Primožič, s. r.
načelnik.

Ivan Bernot s. r.
nač. namestnik.

Alojzij Kecelj s. r.
blagajnik.

Hranilnica in posojilnica Učiteljskega konvikta v Ljubljani,

registrovana zadruga z omejenim jamstvom.

Vabilo k pristopu.

Pod navedeno firmo se je zasnovala v Ljubljani zadruga, ki ji je namen svojim zadružnikom s prevzetjem deležev in polaganjem hranilnih vlog dajati priložnost, da svoje prihranke plodonosno nalagajo in da dobijo s kolikor moči ugodnimi in cenimi pogoji posojila.

Po zadružni pogodbi smejo dobivati popolno vplačani deleži 5% dividendo. Ker preostane čistega dobička po odbitku odmemb in dividende, dobi društvo za zgradbo »Učit. konvikta v Ljubljani. Hranilne vloge se obrestujejo za sedaj po 4%.

Zadruga je zasnovana na samopomočni podlagi. Uspela bo le tedaj, ako vse učiteljstvo pristopi. Pogoji pristopa so jako ugodni: vstopnina enkrat za vselej, ne glede na višino deležnih vlog, znaša samo 2 K. Delež